



ת"פ 144/09 - עודי אסעד, רמזי אסעד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

14 דצמבר 2021

ת"פ 144-09 מדינת ישראל נ' אסעד

בפני כב' הנשיא אברהם אברהם
מבקשים 1. עודי אסעד
2. רמזי אסעד
נגד
משיבה מדינת ישראל

החלטה

1. המבקשים בתיק זה הורשעו ביום 27.10.2009, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של הצתה, קשירת קשר לפשע ומעשה פזיזות ורשלנות. ביום 03.01.2021 נגזר דינם והם חויבו, לצד עונש של מאסר בפועל, בתשלום פיצויים למתלון בסך 10,000 ₪ כל אחד.

2. ביום 14.09.2021 הוגשה הבקשה הנוכחית, בה עותרים המבקשים להורות לרשות האכיפה והגבייה לבטל את דרישתה לתשלום חובם למתלון. לבקשה צורף תצהירו של המתלון, אשר ציין כי המתלונים העבירו לו עד כה כ-19,000 ₪ מכספי הפיצויים, המתלון והמבקשים נדברו בסיוע מכובדי הכפר, והגיעו להסכמה כי המתלון יוותר על גביית יתרת החוב, ואין לו, ולא תהינה לו, טענות כספיות נוספות כנגד המבקשים.

3. המדינה מתנגדת לבקשה, בטענה כי הסכום שנותר לתשלום מקורו בריבית פיגורים על החוב. לטעמה יש לדחות את הבקשה על הסף, מכיוון שהמתלון לא צורף כצד להליך. עוד היא מציינת כי לא ניתן לדעת מהי עמדת המתלון ובאילו נסיבות הושגה והאם הופעל עליו לחץ פסול. לטעמה יש ליצור חיץ בין הקורבן לבין הפוגעים, ולא לאפשר להם מסלול גביה ישיר שלא באמצעות המרכז לגביית קנסות.

4. בהחלטתי מיום 10.10.2021 הוריתי על צירופו של המתלון להליך והוא הוזמן ליתן את תגובתו לבקשה. אלא שהוא בחר שלא למסור את תגובתו. בשיחה טלפונית עם המזכירות מיום 07.12.21 ציין המתלון כי הוא קיבל את ההחלטה, כי אין מניעה מבחינתו שהבקשה תוכרע בתיק מבלי שתימסר תגובתו, וכי הוא מותיר את הטיפול בתיק לעורך דינו.

5. לאחר שעיינתי בבקשה ושללתי בטענות המבקשים והמשיבה, מצאתי לדחות את הבקשה. עיון בתגובת המשיבה מעלה את הנתונים הבאים: יתרת החוב של המבקש 1 עומדת על סך של 14,850 ₪, פיגורים בסך 4,404 ₪, והוצאות גביה בסך 446 ₪ (המבקש 1 שילם אמנם סך של 9,812 ₪, אלא שאלה נזקפו לתשלום תוספות פיגורים שהיו



קיימות קודם, לאחר שהוא שילם את הכספים בתיק אחר בו היתה פקודת מאסר, אך אלה נזקפו קודם לחוב הפיצוי ועל כן הועברו לתיק הנוכחי). יתרת החוב של המבקש 2 היא 24 ₪, והוצאות גבייה בסך 56 ₪ (מבקש זה שילם ביום 28.02.2011 סך של 11,128 ₪).

6. סכום הפיצויים שנפסק, כלומר סכום הקרן, הוא חלק מרכיביו של גזר דין חלוט. כשם שהמתלונן אינו יכול ל"מחול" על יתר רכיבי גזר הדין, לרבות עונש המאסר, כך הוא אין הוא יכול למחול על רכיב הקרן של הפיצויים שנפסקו לו. לא קיימת הוראה בדין המאפשרת מחיקת רכיב עונשי זה. נוסף על כך מקובלת על עמדת המדינה, לפיה יש לשמור על קיומו של חיץ בין המתלונן למורשעים בכל הנוגע להליך גביית הכספים, בשל הקושי הרב הנובע מחשש להפעלת לחצים אלה ואחרים עליו (השוו ת"פ (נצ') 14785-10-13 סעדיה נ' מדינת ישראל (13.11.2017); וכן תפ"ח (חי') 355-09-13 בכרי נ' מדינת ישראל (06.09.2017)).

7. באשר לתוספת הפיגורים - הוראת החוק הרלוונטית היא זו שבסעיף 77(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), המחיל את ההוראות החלות על "קנס" גם על גביית "פיצוי":

(ג) לעניין גביה, דין פיצויים לפי סעיף זה כדין קנס; סכום ששולם או נגבה על חשבון קנס שיש בצדו חובת פיצויים, ייזקף תחילה על חשבון הפיצויים.

סעיף 69 לחוק העונשין, העוסק במתן הפטור מתוספת בגין "קנס" קובע:

פטור מתשלום התוספת

69. (א) בית המשפט או הרשם רשאים לפטור אדם, על פי בקשתו, מתשלום התוספת, כולה או מקצתה, אם שוכנעו שהיו סיבות סבירות לאי תשלום הקנס או חלק ממנו במועד הקבוע.

(ב) הבקשה לפטור תהיה בכתב, ותהיה נתמכת בתצהיר המאמת את העובדות המפורטות בה; בית המשפט או הרשם רשאים להחליט בבקשה על יסוד התצהיר בלבד או במעמד המבקש בלבד.

8. מכאן לענייננו: הבקשה הנוכחית, אשר יש בה במשתמע גם בקשה לביטול תוספת הפיגורים, הוגשה מבלי שצורפו לה תצהירי המבקשים, ובכך די על מנת לדחותה. לכך אוסיף כי הסכמת המתלונן לביטול החוב, הסכמה שניתנה בשנת 2010, אינה יכולה לשכנע "שהיו סיבות סבירות לאי תשלום הקנס או חלק ממנו במועד הקבוע", כפי שמורה לנו הוראת הסעיף.

9. לאור האמור הבקשה נדחית. בידי המבקש 1 להגיש בקשה לביטול **חוב הפיגורים** ובלבד שיעשה זאת בהתאם להוראות הדין.



ניתנה היום, י' טבת תשפ"ב, 14 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.